

Våga vara den kyrka du i Kristus är!

Inför 2019 presenterade SPTi sin första ledare (1/2019) nio önsknings för Svenska kyrkan inför det nya året. Att skriva en önskelista är enkelt, att infria önskningarna desto svårare. Ändå är det med viss nyfikenhet man kan återvända till förra årets önsknings. Vilka kan bockas av som uppfyllda? Vilka väntar ännu otåligt på att infrias? Vilka var onödiga och vilka behöver upprepas?

Det var inga märkvärdigheter som skrevs upp på önskelistan. Inte för en kyrka, inte för vare sig Svenska kyrkan eller hela Kristi kyrka. Det mesta var självklarheter, snarare handlade det om att gräva upp försvunna skatter, återfinna förlorade klenoder och vara djärv i vad det är att vara kyrka i dagens svenska samhälle, både trogen mot sitt arv och frimodig inför framtiden. Eller för att återknyta till titeln på Viktor Södergrens klassiker: *Vägar vi gått och vägen fram* (1945). För det är vad det handlar om. Kyrkans framtid börjar i de vägar hon gått.

Vilka skatter finns då att återfinna för att bygga och vara församling? Skatter utan vilka kyrkan förlorar sig själv och sin identitet? Skatter som borde göra kyrkan trygg i att vara kyrka i dagens samhälle? För kanske behöver vi alla som lever och arbetar i Svenska kyrkan våga rätta på skämsryggarna och inte vara undfallande inför den kristofobi som följer med både den yttre och den inre sekulariseringen.

Inför det nya året bjuder därför SPT på en serie uppmuntrings utifrån fjolårets önsknings – en maning till iver, djärvhet och frihet från ångslan. Det är en frestelse att sätta upp ett vindkänsligt finger i trendluften för att känna vart det blåser. Som när en kyrkoherde på Västkusten väljer att som julgåva till personalen skänka hela beloppet till Extinction Rebellion (hur ställer sig medlemmarna i pastoratet till att medlemsavgiften används så?). Eller när en sydsvensk församling köper in Elisabeth Olssons könskorrigerade altartavla av *Paradiset* för att använda den som alternativ till den nuvarande. Exempelen kan mångfaldigas.

Men ta i stället ner det fingret innan det blivit värkbrutet av vinddraget och följ den grundriktning som är kyrkans. Eller för att parafasera orden från en av vår tids mest sjungna psalmer: *Våga vara den kyrka du i Kristus är ... en text vars tyngdpunkt ligger just »i Kristus»* (Sv. Ps 87).

Här följer några uppmuntrings! De är inte så mycket riktade till Svenska kyrkans nationella nivå som till de lokala församlingarna eftersom de handlar om grundarbetet, om det lokala församlingslivet:

- Våga vara frimodig i att bekänna Jesus Kristus.

I motsats till våra kristna syskon från Mellanöstern så är vi inte hotade till livet för vår bekännelses skull. Det är därför inte särskilt riskfyllt att bryta den genans för Kristus, som alltför ofta lyser igenom på officiella hemsidor och twitter, i uttalanden och i förkunnelsen liksom ambivalensen inför att leda människor till en levande tro på Kristus. Det finns bland många ett odefinierat och vilset sökande efter försoningens evangelium, en viskning ur människans urdjup efter nåd.

- Våga bygga församling, uthålligt och troget!

Inte med planlösa och tillfälliga hugskott utan med en genomtänkt pastoral. Mycket av vad som i dag försöker göra en församling synlig tycks vara tillfälliga nycker snarare än att kontinuerligt bygga relationer och kontakter, snarare än stabiliteten i att samlas i församlingens hjärtpunkt – i mässan.

- Våga vila i den för mässan givna strukturen!

Liturgin berör det djupast existentiella i människans sökande. Av skuld och skam, nåd och försoning, död och liv, övergivenhet och närvaro, kärlek och gemenskap. Gudstjänstlivet måste prioriteras och förnyas, inte genom ett famlande efter nya liturgiska påhitt utan genom att förankras i allmänkyrklig tradition. Den pågående trivialiseringen av gudstjänsterna behöver ersättas av en vördnad inför det heliga och en känsla inför mysteriet, inför det outgrundliga. Kyrkan firar primärt inte gudstjänst för att få folk att komma utan för att tillbe och möta Kristus i Ordet och sakramentet.

- Våga använda stororden!

Det sägs att ord som synd och försoning, frälsning och upprättelse inte längre är begripliga, så de slängs gärna in i ett gammalt ordförråds dammiga skrymsle. Men den verklighet de uttrycker har människan intuitiv insikt i. Därför kan de användas. Stororden väntar på återbruk, för de säger något om det som inte kan sägas på annat sätt, om det outsägliga. Deras annorlundahet vittnar om det annorlunda. Deras förbryllande karaktär erinrar om mysteriet, om att vi i kyrkan träder in på helig mark. I den kristna tron anar vi mer än vad vokabulären i några twittrande rader förmår uttrycka. Verkliga sökare vill inte ha fler banaliteter utan vill att deras längtan efter allvar och helighet tas seriöst.

- Våga undervisa, våga vara apologetisk, våga stå upp till trons försvar, våga hävda bibeln som Guds levande ord!

Alltför ofta retirerar kyrkans företrädare inför sökaren till att ungefär svara: Vad tror du själv? Som kyrka måste vi svara vad kyrkan tror oavsett om det blir trott och mottaget eller ej. Kyrkans undervisning bör vara sådan att den både respekterar sökarens tvivel och är tydlig om den egna trons innehåll. I annat fall blir den inte evangeliserande, för all kyrkans undervisning syftar inte främst till att förmedla kunskap utan till att tradera kristen tro. God undervisning lyssnar med ena örat på människors frågor och med det andra på den helige Andes ledning. Den visar på Kristus, lyfter fram storordens betydelse och liturgis tidlöshet, Bibelns levande ord och aktualitet.

- Våga leva ekumeniskt!

Trots reformationsjubileets år med de fem imperativen som de luthersk-evangeliska kyrkorna och den romersk-katolska kyrkan undertecknade, så har inte särskilt mycket hänt. Snarare är intrycket att på många håll inom Svenska kyrkan har tendensen att misstro det katolska och allmänkyrkliga ökat. Att i kyrkomötet referera till BEM-dokumentet (*Baptism, Eucharist and Ministry*, utgivet av Kyrkornas världsråd 1982) vinner inget gehör. Men såväl lokalt som nationellt kallas vi som Svenska kyrkan att leva ekumeniskt som en del av den stora katolska gemenskapen. En sund stolthet över den egna kyrkans särart kan vara motiverad så länge som den ses som en gåva till det gemensamma. Men särarten får inte överskugga samhörigheten med Kristi världsvida kyrka. Att som kyrka leva medveten om den tillhörigheten kan också vara ett nödvändigt hinder mot villfarelser och ett kyrkosamfunds egensinne.

Mycket mer behöver vågas. Lokalt och nationellt. SPT vill utifrån sina förutsättningar vara en tidskrift som inte bara sänder iväg några uppmuntringar till andra utan som också själv bidrar till att våga. Våga vara vad kyrkan är i Kristus!